

UVOD

Bolesti zavisnosti - neinfektivna epidemija dvadesetog veka zakoračila je u dvadesetprvi vek. Mnogi narkomani dvadesetog veka više nisu živi, kao što nisu živi i mnogi narkomani dvadesetprvog veka jer droge postaju sve moćnije i ubitačnije. Izgleda da počinje novi vek droge. Javljaju se i nove supstance – sintetičke droge koje zajedno sa već poznatim i smrtonosnim supstancama prosto preplavljaju ulice i trgove, gradove i sela.

Sa razvojem tehnologije razvija se nova zavisnost od interneta a u svetu se već otvaraju klinike koje leče i ovu vrstu pacijenata. Zavisnost od kockanja takođe je uveliko prisutna. Čitav svet organizuje borbu protiv droge ali je ishod neizvestan. Istraživanja ukazuju da mladi u sve ranijem uzrastu probaju drogu a kliničari već leče decu narkomane. Smatra se da je sticanje znanja o supstancama i njihovom delovanju veoma zanačajan faktor u prevenciji bolesti zavisnosti. Iako Svetska zdravstvena organizacija daje jasne smernice za prevenciju i stimuliše komunalno bazirane modele prevencije, oni nisu svuda zastupljeni. U nekim sredinama gde su dobro razvijeni programi prevencije mladi se od malena uče da prepoznaju droge i njihovo štetno delovanje i usmeravaju na zdrave oblike življenja kroz sport, kulturu, rekreaciju i dr. U drugim sredinama takvih aktivnosti gotovo da i nema pa mladi, bez znanja i upozorenja kreću putem predvidljive progresije od eksperimenta sa supstancama, preko povremene i redovne upotrebe do zavisnosti.

U sledećem izlaganju proučavaćemo jednu od bolesti zavisnosti – narkomaniju. Tačnije proučićemo kakav uticao ima droga na ljudski organizma odnosno na one koji je konzumiraju često a samim tim postali su i zavisnici.

UZROCI BOLESTI ZA VISNOSTI

Postoje mnoge teorije o uzrocima nastanka i održavanja bolest zavisnosti. Genetska predisponiranost (zavisnost među srodnicima), karakter i osobine ličnosti (nedostatak samopuzdanja, nisko samopoštovanje), uticaji sredine (obi čaji i navike u vezi upotrebe alkohola i drugih supstanci, poremećeni porodični odnosi, loša komunikacija, nejasne porodične uloge, sukobi između roditelja) i adiktivni potencijal i efekti supstance (smanjenje napetosti, poboljšanje raspoloženja), predstavljaju neraskidivi trijas u celovitom sagledavanju fenomenologije, dinamike kao i tretmana bolesti zavisnosti. (11)

čovek

supstanca

sredina

Slika 1. Uzroci bolesti zavisnosti

PROGRESIJA RAZVOJA ZA VISNOSTI

Svaka zavisnost prolazi kroz predvidljivu progresiju: eksperimentisanje, povremena upotreba, redovna upotreba i zavisnost.

Eksperiment sa supstancama

V eliki broj mladih iz radoznalosti proba pojedine supstance. Zato je potrebno mladima odmah ukazati na pojedina svojstva tih supstanci i savetovati da više ne probaju. Ukazati da većina narkomana počinje baš tako, sa eksperimentom, što se kasnije nastavlja. U ovoj fazi najznačajnije su preventivno-edukativne mere koje se dobro mogu sprovesti u školi i porodici.

Povremena upotreba

Ovaj vid upotrebe jasno govori o formiranju navike kao i porastu tolerancije na pojedine supstance. Ovde još uvek nema fizičke zavisnosti ali mlada osoba ima velike šanse da razvije zavisnost. Obično se radi o povremenoj upotrebi više vrsta supstanci pojedinačno ili zajedno uz praćenje "trends" u traganju za novim vrstama supstanci koje do tada nisu probali. Ova faza je vrlo značajna pa je potrebno delovati preventivno edukativno na nivou

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com